

ТӨРӨЛ ЧЕРГЕ ААЛЧЫ БОЛУП...

(Төңүзү, Эгеиз № 283 «Шында») Уруум суга кыял келинөөсү...

Орук демдегелениден

Уруум суга кыял келинөөсү, келе, кудайе чалада кестү чыгар. Сентябрь 12. Ак эт чыдамын кудайым эгеизге эте этүп деп Ноюн түк калдырдым...

дир апарган, чаа долу дашканы суулу турган. Колдуунда ээририне сундулас, а кудайи шынарм эрттерине...

арынарм амыдып тып, фактыларга үндөйлөтүнгөн боттуу барымдаларны бадтыкп турар. Ол дугайында парлагга чырыдып...

Нарангэрэл деп чараш кыс Тамбова өрөөнү алган. А оок эки база Совет Эмгектине Куртенин аймак чок...

Садмгыларм база сонуурган чордум. Боттарына таарышкан бараан-сарааннары элбек-тир. Чон боттарынын кылганы бүгү-ле чүүдерин...

Моол телевидение аажок бедик чадада ачылдып турары илде. Оок дамчыдылгалары дыка ханы, уран-чечен болгаш техника талазы...

Ырктан-на беш каыз бажы көстү турганын чорун ора-ла көрүп каан мен. Ооч чанында, мырмал эжик чоо...

Кудайи көчүт оозмак кара чагыс-ла кижини ушта-баштап эрттер болду. Ол база моол ширкти клоуну...

Моолду удуруттуу органнын хуралдарын база дыка дегергеий-биле көргүзүп турар. Орпан алгаш көрөгө, моол улус бот-боттарына чугааын үсө кирбей...

Бо моол кудайи шпунтуу төөгүр болза, хөй үс херек. Ынчангаш мен чүгө-кол-кол солу черлерине биске өрөдиги болуру-биле доктап бажыксыдам.

Дашканы колунда алган кижини бодуну талантыны, чугааалар чүүдүн чугааалар, дашканы ижер, ичкан хувада хымыс нязл токтү бээр, ол орта каткы-жө аажок болуп чорду.

Моол улус улуг кижилерин дыка-ла үндөп, хууду-ле билер. Чөрле хууду-ле көчүр өрөгөнү улус болду. Эргенин-не ясли-сандиктерге улуг ырганырм бичилерини чедирип, экеп турар.

Кудайи төрөдөр, кады ачылдып турар коллективтери, чагыс классмалары доозамы илганы шактары чалаанын өзүгөрү каан солулу турар болду. Кудайи эне хуудулу-гускуну болза бенин чагагы хымыс.

Моолду чарлап турар боттары боттары аманатчылар болгаш ол дээр өрөгөнчилер ачылдып алганы хөрөгенин ач турарлар. Ынчангаш оларда кандай-да ачылганын чок. Оок бир эки чүүлу — уруулар медедиг чурумуну болуру-дур.

Моол улус бистин бичини Тыва-ылыгы дугайында топ парлагаларга үнгөн чүүлдерин номнаш, дувуреп турганы ачылды болду. Чүвенин укур-чөкү бишпеш, чүгө ичкан оюмгулардыр. Шынал-ла, ички кага-да чорурга, бо бүгү аажок-ла кичиния сетилинген эчпек болуп чүсө чорду.

Кудайи аш-чөм-дээ элбек болду. Хуудулу чөмөр: ужалар, чыгар-чымс чымыс шырээрлар бөдлар дөлтөтүнч. Оларга кым-ла дээр болбас чүсө ишкымы. Ыналар жүк, өрөк, боова, боорзак, эжегей, чыгар-чымс, кофеталар, шоколаттар дээр. Оок ортуунда кудайи бажыкчымыс чаксаан олуур. А мен бажыс кижини экенин, амыран чин олурган болдум.

Урууларымнн өш-өөрлери бо-ла келгилээр, солу аш-чөмөрүнн даа экекчилээр. Эжи Дарыйма бар эртен Буглан аймактан бышкан бе хымызын экеп берди. Ол эжи-биле лыка эдержип чорурлар. Оон тыва кыс Светлана база чала келдир. Чордууе. Оон ашаа болза кудайимнн чагыс чөр-чүрттү, көчүт эки дарга болду. Ол АРП-нин ТК-ла кылгас өрөгөччилеп ачылдып чорур. Эмин эрттер чараш.

Чыгыс-Казанын болгаш оон ур-мылурунун дугайында аажок пропагандалап, мурнунда төөгүнү хаалчкан

СПОРТ СПОРТ СПОРТ ЧАА ФЕДЕРАЦИЯ

Эркен дымшары хүнерде наймысала Кызылда «Херел» спорт залына самбога республика чемпиону ат дээр райондардан келген спортчулар күжүн шөмөшкө. Бо солун маргылда эгээр мурну чарымда самбоюн республика федерацияны тургузар дугайында айтырыны алаа чугаалашкан. Оок аймагына спорттук күрүнө ко-төдөдүн харымсалгалы аждаагылар, райондардан келгилээр делегаттар киришкен. Чаа федерациянын устаны, аждаагыларын чурумун, оок кижиниң бадмы-дан, Республиканын Агроулеттүр эвиленини даргазы, ЦСРЭ-ниң улус депутатты В. О. ОЮН чаа федерацияны даразына согултурган.

Маргылдаалар болурга-ла ажаа чөдө бээр — ажылым айды илдеп. Чөрле ичкан кандыг-даа спортчу ужура-жылгалар анык оолдар, кыстарыны хөй хөри, олар-ны ажаа сонуургалынын бедик болуп турары болза, хостуг уе-шагы оларнын чөп ачылгаш билиринин, бот-тарынын иштени сагыш-сеткилин байдым чорурунун херечини-дир.

Бо удаада «Херел» ир-ричкүчү база-ла эвөшкү аяк болган. Олар танымы, билири спортчуларын тилек-геже хөй-атч кирип, оок тура-соруун көдүрүп турар. Ону көргөн, ам кат-тап төртүнүп келген, а соөлгү чылдарда утунду-рун бар чыккан бо көрүштү болгаш солу хурешке аарыкчыларын сонуургалы, хандыкшылы ам-даа чиптээ-иниге иштимде-өрүп, бода-нымы оларымнн биле «до-наштары» ордум. Мэон-реддиг сеткилин билген чү-

«НАЧЫННЫН» ШАҢНААЛЫ ДЭЭШ

Кызыл — Тээли овууну чүс дугаар километринде Хайыраан суунун хөжүп өрөгүн эрмөк-дүшкөн кижилер бола чугааламы бээр. Уш мур аажы курттакчы суунун, сонал бадалы хөжүдери-биле ынаа совко-тун администрацияны, парт-ком, профком болгаш де-виксэни хөрөмдөл турар кээс Совет бар-ла хемгелер-ни ал келген.

Эртен улуг-хүдө «Начын» хуреш залыны ачылдымын бы болган. Ажаа Тыва профсоюзунун даразы Ш. П. Кувал, профсоюзле-рин ВЛФСО Тыва область консуленини даргазы В. С. Бисюков, Улуг-Хем районун консулени консуленин, ажаа-зы Б. С. Седей болган Туш Кемел-оок атыт совхозтун хөй-иния организационна-нын хуудуручлары байык чедире, спортчу болгаш күн-

ажылы чедизиңерини со-воотун ачылганын ажаа, ачылгаш күрөшкө. Ол соо-воот «Хуреш» атыт бажы танын болгаш түс чө-рин бот-тымын ачкы-кө-түнүгү уруулар салгыны бел-күм концерттерин чыгган чонга көрүскөн.

Оок соо-воот 32 шилдик мөгөңи хуреш болган. Ажаа колдуунда Хайыраан суунун мөгөри хөй-биле кир-ришкен. Баштагы салгыда Андрей Бисюков (Хайыраан) биле Александр Алдун-оол (Бай-Тайга) хурешкен. Алек-сандар болууну деңизинге 1982 чылда республика чемпионы болган. Ол дугайында хайыраанга база салгыда болгаш тууган Андрей республикада бажы. Ийн мөгө чараш хурешкен. Түңкелде Александр ооккан.

Баштагы оналганы шы-рак дээр мөгөргө аажы эчкү-чүлдүн июнь 21-де Олег Бачылаевич Хомушкунга ты-мысканы АН № 675592 шыныгылааны чидиреңин барымдалаш, ону күш чок деп санаар.

Балгазынның № 2 проф-фессионал-техниктиг учили-щенин директору албай, дугаалыгына ички хууду алдыры-биле конурсту Тыва АССР-ниң Улус өөредил-ге министрствозу чалаа тур.

Эки кижилер дугайында каш сөс

Кызыл, Көк-оол Салчак, улуг экономист Любовь Насык, оок диспетчер Ольга Саал, газоконструкторы Алек-сандар Мадды дээр, өске-даа ачылганын кирген.

Боттарыны чедип алганы күш-ажылы бедик түңкел-дерин АТБ-ниң коллективин моон-даа соңгар бажыт тур-дар тура-соруугу.

Алексей ДОНГАК. Мугур-Аксы суур.

КУУСЕДИШКЕН

20-де-ле күсөткен. Бедик бодуручтуг аждаагына кижилерини материалдыг сонуургалы тындалдып турар аргалар-ны АТБ-ге ачылганы ичкени бергени ол. Күш-ажылы чедизиңерин боттарыны көшү улугу чалаачылар Шой-оол Салчак, Сергей

ЧАРЛАДДАР БЮРОЗУ

ССРЭ-ниң улус депутаттарынын дорткү съездинде. КЫЗЫЛДАН 21.00 «Тыва чердес». Мед-дээр, таймалар, интервью. 21.35 Меддээр. 21.40 «Спорт». 22.05 Чарладар. реклама. МОСКВАДАН 22.15 РСФСР хоорайла-рынның телестудиялары. «Хурешке берге орук». 23.00 Коллаж. 22.40 В. Гоголвела ырлар. 23.05 П. И. Чайков-ский. Концерт. 23.25—01.40 Хоккей. «Известия» солуну-нун шанналы дээр делегей маргылазын, Швеция биле Канаданын шилдик коман-далары, Чавсарда — Кино-өнери. ШКУ ПРОГРАММА МОСКВАДАН 21.00 «Уе», 21.30—22.15 Чувашияны Куртенини ыры болгаш танцы ансам-блиниң концерти.

Кино

ДЕКАБРЬ 19.ТА «НАЫРАЛ» «Приказ № 027» (НУДР) 9.30, 11.20, 13.10, 15.00, 17.00, 19.00 Видеозал: «Кантус Джек» 10.30, 12.30, 14.30, 16.30, 18.30 шактарла. «ПИОНЕР» «Звонят, открывают дверь» 10.20, 13.20 «Якшда мести» (2 сериялар) 15.00, 17.40, 20.20 шактар-ла. «КАА-ХЕМ» «Две стре-лы» 13.30, 17.10 «Налево от лифта» 15.20, 19.00 шак-тарла. «ВОСТОК»: «Сердце ан-гела» (АРШ) 14.10, 16.30, 18.50 шактарла. Индекс 54241.